

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-239

5.3.2026

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på utespabad – elektrisk fenomenskade?

Sikrede krevde dekning for frostskafer på et utendørs spabad. Foretaket avslo kravet under henvisning til at det ikke var dokumentert at skaden skyldtes overspenning i strømnettet, slik vilkårene krevde. Sikrede anførte at nettleverandøren hadde registrert jordfeil i perioden, at sikringen til spabadet hadde løst ut, og viste til leverandørens skaderapport, som konkluderte med at datakortet i spabadet fra 2016 var brent som følge av overspenning. Foretaket viste på sin side til dokumentasjon fra nettleverandøren som bekreftet at det ikke hadde forekommet overspenning på anlegget, og la til grunn at det var mest sannsynlig at feilen skyldtes selve apparatet, ettersom kun jordfeilbryteren til spabadet hadde løst ut. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig, og viste til at det ikke var sannsynliggjort at skaden skyldtes overspenning på strømnettet.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 130 000–180 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for frostskafer på utespabad under bygningsforsikring.

Sikrede har Super Bygningsforsikring (BYS1-6) med følgende vilkår:

3. Hva forsikringen omfatter

3.1. Bygning(er) som angitt i forsikringsbeviset

3.1.1. Til bygning medregnes fastmontert utstyr som er vanlig for bygningens formål.

I tillegg omfattes:

- ...
- Hageanlegg, i tilknytning til våningshus, bolighus og fritidshus oppad begrenset til 5 dekar, som ligger rundt forsikret bygning. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor. Utvendig vannbasseng/badeinnretning, tilknyttet bygningens faste ledningsanlegg, regnes som hageanlegg.

4.1.2. Lynnedslag, elektrisk fenomen og brudd på bygningens elektriske kabler

Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær.

UNNTATT ER:

- Andre skader på vannbasseng/badeinnretning enn elektriske fenomenskader forårsaket av overspenning på strømnettet. Overspenningen må kunne dokumenteres av nettleverandør.

Sikrede meldte 23.3.23 om skade på utespabad til foretaket per telefon:

Oppdaget ved en tilfeldighet at badestampen var fri for strøm. Fasttilkoblet strømnettet med egen sikring, så at det lå et lite islag på toppen av av stampen. Sjekket sikringsskapet, ingen jordfeil der men sikringen var

slatt ut, og den spretter rett ned når den heves.

Foretaket anmodet 23.3.23 om dokumentasjon fra nettleverandør vedrørende eventuell overspenning i strømnettet. Sikrede oversendte 20.5.24 e-post fra nettleverandør datert 8.8.23:

Hei,

Vi overvåker ikke nettet ned på hvert enkelt målepunkt, men på linjestrekninger og transformatorer. Og har ingen registreringer av spenningsfeil eller lignende på denne transformatorkretsen. Vi ser heller ingen unormaliteter registrert på nettstasjonen som ditt anlegg får strøm fra.

Det er heller ikke registrert noen spenningsklager fra noen andre kunder på transformatorkretsen. Dersom det meldes inn problemer med spenning vil [nettleverandør] sørge for at dette blir grundig kontrollert og utbedret dersom vi finner årsak i vårt eget nett.

Vi ser imidlertid at det er registrert små jordfeil på anlegget ... på disse datoene: 2.mars, 28.mars og 1.mai. Disse er kortvarige, inntil 1.min, og kan skyldes noe som er plugget i o.l. Teoretisk kan det påvirke et boblebad. Ved jordfeil faller en fase mot jord, da vil spenning gå ned eller ingen spenning på en fase, men du får nesten dobbel spenning på to faser mot jord. Så har boblebade vært tilkoblet akkurat disse to fasene og jordfeil har inntruffet kan det nok svi et par kretser. Men som oftest har utstyr beskyttelse mot overspenning, også kretskortet i et boblebad.

Jordfeil i kundes anlegg er det for øvrig kundes eget ansvar å utbedre. Er anlegget utstyrt med jordfeilbryter vil denne slå ut anlegget hvis jordfeil.

Vi klarer ikke å se noen forklaringer, i [nettleverandør] kraftnett, til de problemene du nevner. Blink i strømnettet kan forekomme ved feks mye vær og vind, men dette skal installasjoner og komponenter i et anlegg være dimensjonert til å tåle.

Foretaket avsto kravet 4.6.24 og viste til at informasjonen fra nettleverandøren ikke ga grunnlag for å konstatere overspenning.

Sikrede opplyste 18.6.24 at nettleverandøren hadde registrert jordfeil i perioden da spabadet ble skadet, og at sikringen til spabadet hadde løst ut. Skaden skal ha oppstått under sprengkulde, med to–tre cm is på vannoverflaten, og leverandøren av spabadet skal ha opplyst at datakortet var årsaken til sikringsutløsningen.

Sikrede oversendte 27.10.24 skaderapport fra leverandøren av utespabadet. Rapporten konkluderte med at datakortet i spabadet fra 2016 var brent som følge av overspenning. Reparasjonskostnaden ble estimert til kr 129 739, mens leverandøren anbefalte utskifting av spabadet til en samlet kostnad på kr 176 890. Fra rapporten datert 27.4.23 hitsettes:

Viser til vår befaring på ..., på deres spabad. Vi kan konstatere at datakort er brent i stykker, samt flere el komponenter. Dette er tydelig overspenning elektrisk fenomen.

Videre ser vi flere lekkasjer etter at badet har blitt strømløst. Kunde har opplyst at han oppdaget dette med is i badet, og at badet ikke var i drift.

Vi må ha badet inn for å se eksakt hva som må byttes, men det vi ser og kan bekrefte pr nå er følgende skader.

Vi ser at sirkulasjon og ozonslangene er frostsprengt, videre er jet fordelere frosne i bunnen av badet osv. Badet er bygd på et slikt vis at alt av rør og utstyr er skummet inn med skumisolasjon, bortsett fra motorrommet.

Her er mye skader, men for eksakt takst må det inn til oss.

Foretaket fastholdt sitt standpunkt 28.10.24. Avgjørelsen ble påklaget til foretakets kundeombud 10.11.24, som opprettholdt avslaget 29.11.24. Kundeombudet viste til at rapporten fra nettleverandøren dokumenterte at det ikke hadde forekommet overspenning på anlegget, og at det ikke var sannsynliggjort at overspenning hadde forårsaket utløsning av jordfeilbryteren. Ettersom kun jordfeilbryteren til boblebadet hadde løst ut, mente kundeombudet at det var

overveiende sannsynlig at feilen skyldtes apparatet, noe forsikringen ikke dekket.

Sikrede brakte saken inn for Finansklagenemnda 4.3.25.

Sikrede krever dekning for skade på spabad. Skaderapporten viser at kretskortet i spabadet brant og slo ut sikringen, mens jordfeilbryteren i hovedhuset ikke varslet. Nettleverandøren har dokumentert jordfeil på transformatorkretsen i perioden, som også påvirket flere abonnenter, og som kan ha forårsaket spenningsvariasjonene som skadet kretskortet. Spabadet stod nær hovedhuset, var regelmessig i bruk og aldri uten tilsyn, og sikrede kan ikke være ansvarlig for at jordfeilbryteren ikke slo ut.

Foretaket avviser ansvar og anfører at det ikke er dokumentert at skaden skyldes overspenning i strømmettet. Dokumentasjonen fra nettleverandøren viser at det ikke har forekommet overspenning, og spabadleverandørens konklusjon om «tydelig overspenning elektrisk fenomen» bekrefter ikke at årsaken kan knyttes til strømmettet. Det er heller ikke registrert andre skader i boligen eller hos øvrige abonnenter på samme kurs. Registrert jordfeil på transformator og el-kontroll på annen adresse kan ikke knyttes til den aktuelle skaden.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på utespabad.

Sikredes forsikring dekker etter vilkårenes pkt. 4.1.2 fysisk skade på ting ved lynnedslag, elektrisk fenomen og brudd på bygningens elektriske kabler. Det er unntak for «[a]ndre skader på vannbasseng/ badeinnretning enn elektriske fenomenskader forårsaket av overspenning på strømmettet. Overspenningen må kunne dokumenteres av nettleverandør».

Skademeldingen angir at boblebadet stanset, vannet frøs, og at sikringen slo ut umiddelbart ved forsøk på innkobling. Rapport fra leverandøren fastslår at både datakort og flere elektriske komponenter er brent, og at skaden fremstår som følge av overspenning og elektrisk fenomen. Rapporten inneholder imidlertid ingen nærmere redegjørelse for hva som har forårsaket overspenningen, eller om denne kan knyttes til strømmettet.

Sikrede har fremlagt dokumentasjon som viser funn av jordfeil på transformatorkretsen som eneboligen tilhører. En jordfeil er imidlertid ikke tilstrekkelig til å dokumentere overspenning.

Nettleverandør har opplyst at strømmettet overvåkes på linjestrekninger og transformatornivå, og at det ikke er registrert spenningsfeil, unormaliteter eller klager på den aktuelle transformatorkretsen eller nettstasjonen. Det er riktignok registrert kortvarige jordfeil på sikredes anlegg på enkelte datoer, men disse knytter seg til eget anlegg og ikke til overspenning i strømmettet. Nettleverandøren har uttrykkelig uttalt at de ikke finner forhold i sitt nett som kan forklare de meldte problemene.

Slik saken er opplyst legger nemnda til grunn at spabadet er påført skader som følge av et elektrisk fenomen. Det er imidlertid ikke sannsynliggjort at skaden skyldes overspenning på strømmettet, slik vilkårene krever.

Skaden er etter dette ikke omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Eirinn Landgren (forbrukerrepresentant).